

ΟΙ ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η παρέλαση κατ' αρχήν είναι θέαμα. Ένα θέαμα όμως που δεν είναι σαχλό και ακίνδυνο, όπως το τσίρκο για παράδειγμα –εκεί κινδυνεύουν μόνο τα ταλαιπωρούμενα ζώα- αλλά ένα θέαμα ιδιαιτέρως φορτισμένο με συμβολισμούς, ιδεολογήματα και μηνύματα, που σε καιρό ειρήνης προορίζονται αποκλειστικά και μόνο για εσωτερική κατανάλωση.

Η λέξη παρέλαση είναι ομηρική, και σημαίνει «ελαύνω πλησίον τινός», δηλαδή περνάω κοντά από κάποιον. Οι μαθητές που θα παρελάσουν αύριο δεν θα περάσουν βέβαια δίπλα από τις γραμμές άμυνας του τρομοκρατημένου εχθρού. Προς το παρόν θα αρκεστούν να περάσουν δίπλα απ' την εξέδρα των επισήμων, δηλαδή μπροστά από αυτό που συμβολίζει την Εξουσία –πολιτική, θρησκευτική και στρατιωτική- και διόλου τυχαία βρίσκεται ψηλότερα απ' τους κοινούς θνητούς, οι οποίοι θα χάσκουν κουνώντας χαζοχαρούμενα τα πλαστικά σημαιάκια τους. Και περνώντας μπροστά απ' την Εξουσία θα δηλώσουν αλλά και θα εμπεδώσουν την υποταγή τους.

Δεν είναι τυχαίο ότι τις πιο θεαματικές και επιβλητικές παρελάσεις τις οργάνωνε το ναζιστικό καθεστώς του Χίτλερ, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση ικανότατων σκηνοθετών.

Όσο πιο милитарιστικό είναι ένα καθεστώς τόσο μεγαλύτερη ανάγκη έχει από καλά οργανωμένες παρελάσεις και τόση μεγαλύτερη βαρύτητα δίνει σ' αυτές. Γιατί οι μαθητές-υπήκοοι περνώντας μπροστά από την εξέδρα της Εξουσίας ντυμένοι ομοιόμορφα, με απόλυτα πειθαρχημένο στρατιωτικό βήμα και υπό τον ήχο στρατιωτικών εμβατηρίων, προετοιμάζονται σιγά σιγά, σαν τα σκυλιά του Παυλφ, να υποτάσσονται και να υπακούν (αυτό άλλωστε σημαίνει υπήκοος) σε όσους βρίσκονται πάνω στην εξέδρα, και αν χρειαστεί να εκτελέσουν αδιαμαρτύρητα τις δολοφονικές εντολές τους.

Γι' αυτό, όσο συντηρούμε τέτοιες πρακτικές, μην εκπλαγούμε αν αύριο δούμε τα δικά μας παιδιά να κατουράνε αιχμαλώτους σε κάποιο ελληνικό Γκουαντανάμο. Η απανθρωπιά, τα βασανιστήρια, ο φόβος και το μίσος για τον Άλλον –που εύκολα μπορεί να καταλήξει στον φόνο του Άλλου- δεν βρίσκονται στα γονίδια κανενός. Καλλιεργούνται και ενσταλάζονται με δηλώσεις και εκδηλώσεις εθνικού μεγαλείου και υπερηφάνειας, με φαντασιώσεις περί ανώτερων και περιούσιων λαών, με σχολικά βιβλία ιστορίας που θυμίζουν περισσότερο εκδόσεις του Γενικού Επιτελείου Στρατού, με σχολικά βιβλία θρησκευτικών βγαλμένα απ' τα πιο σκοτεινά και μουχλιασμένα υπόγεια φανατικών, μισάνθρωπων και μισαλλόδοξων ρασοφόρων, με σχολικές-στρατιωτικές παρελάσεις που δηλητηριάζουν τη συνείδηση των μαθητών.

Είναι καιρός να πούμε όχι στις παρελάσεις.

Είναι καιρός να αρνηθούμε αυτές τις τελετουργίες φόνου και υποταγής.

Είναι καιρός να ξεριζώσουμε απ' την εκπαιδευτική διαδικασία όλα όσα συντηρούν και εκτρέφουν τους αιμοσταγείς και αιματοβαμμένους εθνικισμούς, που προετοιμάζουν τους ανθρώπους να σκοτώσουν και να σκοτωθούν, για ένα καλύτερο χθες.

Κώστας Δεσποινιάδης

(Πρώτη δημοσίευση, 26-10-2006,
Περιέχεται στο βιβλίο *Πόλεμος και Ασφάλεια*, εκδ. Πανοπτικών, 2008)